

Mluvnické kategorie + slovní druhy – procvičování

U každé věty urči:

- zda jde o větu jednoduchou či souvětí (počítej slovesa)
- slovní druhy pomocí čísel
- pod větu si vždy vypiš podstatná jména a k nim jejich mluvnické kategorie
- pod podstatná jména vypiš slovesa a k nim jejich mluvnické kategorie

První zkus sám/sama. Na konci souboru najdeš správné řešení.

*Vzor:

6. 5. 1.

Dneska vaří babička.

babička – (ta babička) žen. r., (jedna babička) j. č., (kdo vaří? – kdo? co?) – 1. p.

vaří (jednoduchý tvar) – (kdo vaří? ona) 3. os., (jedna babička) j. č., (kdy vaří? – teď) přít. čs.

Po modrém nebi vysoko nad lesy plují bílé obláčky.

Lidka běží po úzké lávce.

Jedovatá zmije zasyčela a zmizela.

Kéž bychom jeli letos k moři.

Černý havran přiletěl k jezeru a napil se čisté vody.

Na víkend pojedeme k babičce vlakem.

Hurá, vyhráli jsme fotbalový zápas.

Hodně jsi babičky překvapil svým vysvědčením.

Neboj se, dopadne to dobře.

ŘEŠENÍ

7. 2. 1. 6. 7. 1. 5. 2. 1.

Po modrém nebi vysoko nad lesy plují bílé obláčky. (věta jednoduchá)

nebi – (to nebe) stř. r., (jednom nebi) j. č., (po čem? – po kom? po čem?) 6. p.

(nad) **lesy** – (ten les) muž. r., (více lesů) mn. č., (nad čím? – nad kým? nad čím?) 7. p.

obláčky – (ten obláček) muž. r., (více obláčků) mn. č., (co pluje? – kdo? co?) 1. p.

plují (jednoduchý tvar) – (kdo pluje? – **ony** ty obláčky) 3. os., (více obláčků) mn. č., (kdy plují? teď) přít. čs.

1. 5. 7. 2. 1.

Lidka běží po úzké lávce. (věta jednoduchá)

Lidka – (ta Lidka) žen. r., (jedna Lidka) j. č., (kdo běží? – kdo? co?) 1. p.

(po) **lávce** – (ta lávka) žen. r., (jedné lávce) j. č., (po čem? – po kom? po čem?) 6. p.

běží (jednoduchý tvar) – (kdo běží? – **ona** ta Lidka) 3. os., (jedna Lidka) j. č., (kdy běží? – teď) přít. čs.

2. 1. 5. 8. 5.

Jedovatá zmije zasyčela a zmizela. (souvětí)

zmije – (ta zmije) žen. r., (jedna zmije) j. č., (kdo zasyšel? – kdo? co?) 1. p.

zasyčela (jednoduchý tvar) – (kdo zasyčel – **ona** ta zmije) 3. os., (jedna zmije) j. č., (kdy zasyčela? – předtím) – min. čs.

zmizela (jednoduchý tvar) – (kdo zasyčel – **ona**) 3. os., (ona je jen jedna) j. č., (kdy zasyčela? – předtím) min. čs.

5. 6. 7. 1.

Pojedeme letos k moři. (věta jednoduchá)

(k) **moři** – (to moře) stř. r., (jednomu moři) j. č., (k čemu? – ke komu? k čemu?) 3. p.

pojedeme (jednoduchý tvar) – (kdo pojedede? – **my**) 1. os., (více nás pojedede) mn. č., (kdy pojedeme? – teprve) bud. čs.

2. 1. 5. 7. 1. 8. 5. 3. 2. 1.

Černý havran přiletěl k jezeru a napil se čisté vody. (souvětí)

havran – (ten havran) muž. r., (jeden havran) j. č., (kdo přiletěl? – kdo? co?) 1. p.

(k) **jezeru** – (to jezero) stř. r., (jednomu jezeru) j. č., (k čemu? – ke komu? k čemu?) 3.p.

vody – (ta voda) žen. r., (jedné vody) j. č., (čeho? – koho? čeho?) 4. p.

přiletěl (jednoduchý tvar) – (kdo přiletěl – **on** ten havran) 3. os., (jeden havran) j. č., (kdy přiletěl? – předtím) min. čs.

napil se (jednoduchý tvar) – (kdo se napil – **on**) 3. os., (jenom jeden se napije) j. č., (kdy se napil? – předtím) min. čs.

7. 1. 5. 7. 1. 1.

Na víkend pojedeme k babičce vlakem. (jednoduchá věta)

(na) **víkend** – (ten víkend) muž. r., (jeden víkend) j. č., (na co? – na koho? na co?) 4. p.

(k) **babičce** – (ta babička) žen. r., (jedné babičce) j. č., (ke komu? – ke komu? k čemu?) 3. p.

vlakem – (ten vlak) muž. r., (jediným vlakem) j. č., (čím pojedeme? – kým? čím?) 7. p.

pojedeme (jednoduchý tvar) – (kdo pojedede? – **my**) 1. os., (více nás pojedede) mn. č., (kdy pojedeme? – teprve) bud. čs.

10. 5. 5. 2. 1.

Hurá, vyhráli jsme fotbalový zápas. (jednoduchá věta)

zápas – (ten zápas) muž. r., (jeden zápas) j. č., (co jsme vyhráli? – koho? co?) 4. p.

vyhráli jsme (složený tvar) – (kdo vyhrál? – **my**) 1. os., (více nás vyhrálo) mn. č., (kdy jsme vyhráli? – předtím) min. čs.

6. 5. 1. 5. 3. 1.

Hodně jsi babičky překvapil svým vysvědčením. (věta jednoduchá)

babičky – (ta babička) žen. r., (více babiček) mn. č., (koho jsi překvapil? – koho? co?) 4. p.

vysvědčením – (to vysvědčení) stř. r., (jedno vysvědčení) j. č., (čím jsi překvapil? – kým? čím?) 7. p.

překvapil jsi (složený tvar) – (kdo překvapil? – **ty**) 2. os., (jenom ty) j. č., (kdy jsi překvapil? – předtím) min. čs.

5. 3. 5. 3. 6.

Neboj se, dopadne to dobře. (souvětí)

neboj se (jednoduchý tvar) – (kdo se nemá bát? – **ty**) 2. os., (jenom ty) j. č., (kdy se neboj? – teď) přít. čs.

dopadne (jednoduchý tvar) – (co dopadne? – **ono** to) 3. os., (jenom jedno) j. č., (kdy to dopadne? – teprve) bud. čs.